

Sygn. akt: III AUa 518/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Szczepaniak-Cicha (spr.)

Sędziowie: SSA Ewa Naze

SSA Jacek Zajązkowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Aleksandra Słota

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2015 r. w Łodzi

sprawy **W. T. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł.**

o emeryturę,

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Sieradzu

z dnia 4 marca 2014 r., sygn. akt: IV U 1126/13;

oddala apelację.

Sygn. akt: III AUa 518/14

(...)

Decyzją z dnia 24 czerwca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił W. T. (1) prawa do emerytury wobec uznania, że wnioskodawca nie spełnił przesłanki wymaganego wieku. W odwołaniu z dnia 8 lipca 2013r. W. T. (1) zarzucił organowi rentowemu rażące naruszenie prawa. Z kolei decyzją z dnia 2 lipca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił W. T. (1) prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze z uwagi na brak stażu pracy w takich warunkach w wymiarze 15 lat.

W odwołaniu z dnia 10 lipca 2013r. ubezpieczony wniósł o przyznanie mu prawa do emerytury przez uwzględnienie wykonywania pracy w warunkach szczególnych do dnia 31 grudnia 2008r.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 4 marca 2014r. Sąd Okręgowy w Sieradzu oba odwołania W. T. (1) oddalił.

Sąd Okręgowy ustalił, że W. T. (2), urodzony (...), w dniu 19 czerwca 2013r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. z wnioskiem o emeryturę. W postępowaniu przed organem rentowy ubezpieczony wykazał staż ogólny w wymiarze 40 lat 5 miesięcy i 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

W okresie od 7 grudnia 1971r. do 31 maja 2010r. odwołujący się był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Zakładach (...), przekształconych w Zakłady (...) S.A. w Ł.. Początkowo W. T. (1) pracował jako robotnik

w magazynie surowca, w którym przechowywano nici, guziki, tkaniny i inne artykuły do szycia. Wykonywał tam pracę fizyczną. Z dniem 15 sierpnia 1973r. powierzono ubezpieczonemu stanowisko brygadzysty w magazynie surowca, praca polegała na wykonywaniu tych samych obowiązków, a dodatkowo na podpisywaniu specyfikacji towaru, na podstawie których przewożono tkaniny na krojownię. Od 1 marca 1976r. W. T. (1) został przeniesiony do magazynu dodatków. Prowadził ten magazyn jednoosobowo zajmując stanowisko starszego magazyniera. W magazynie znajdowały się nici, wszywki, guziki i inne akcesoria do szycia. Poczynając od dnia 1 października 1977r. do końca zatrudnienia odwołujący się pracował jako kierownik magazynów surowca i dodatków. Do obowiązków W. T. (1) należało m.in. organizowanie, kierowanie, kontrolowanie spraw związanych z przyjmowaniem, przechowywaniem i wydawaniem materiałów z magazynów oraz prowadzenie spraw administracyjnych związanych z funkcjonowaniem magazynów. W 1984 roku ubezpieczony ukończył kursy dla konwojentów transportu pieniędzy, po których dodatkowo wykonywał obowiązki przy przewożeniu pieniędzy na wypłaty dla pracowników, zmieniał się przy tym z 4-5 konwojentami.

Ustalając stan faktyczny Sąd Okręgowy bazował głównie na dokumentacji osobowo-płacowej odwołującego się, jak też na jego zeznaniach. Odwołania od obu spornych decyzji Sąd pierwszej instancji uznał za niezasadne, gdyż W. T. (1) nie spełnił przesłanek z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS, jak też art. 29 w związku z art. 46 ust. 1 tej ustawy. Stanowiska pracy zajmowane przez ubezpieczonego w (...) oraz (...) w Ł. nie są wymienione w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze ani w zarządzeniu resortowym dla przemysłu chemicznego i lekkiego. Oznacza to, że wnioskodawca nie nabył prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W. T. (1) nie ukończył wieku 60 lat na datę 31 grudnia 2008r., co nie pozwala na stwierdzenie, że służy mu prawo do emerytury na podstawie art. 29 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdyż ten ostatni przepis uzależnia nabycie prawa do emerytury od spełnienia warunków określonych w art. 29, 32, 33 i 39 ustawy do dnia 31 grudnia 2008r. Z powyższych względów Sąd Okręgowy odwołania oddalił na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Wyrok Sądu Okręgowego w całości zakwestionował apelacją W. T. (1) formułując zarzuty naruszenia:

- art. 29 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przez nieprzyznanie emerytury po ukończeniu 60 roku życia, mimo posiadania 35 lat okresów składkowych i nieskładkowych;

- art. 228 § 2 k.p.c. przez niesprawdzenie, czy praca wykonywana przez apelującego została wymieniona w zarządzeniu Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego nr 19 z dnia 26 sierpnia 1983r. oraz załączniku do zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987r.;

- art. 233 k.p.c. w związku z art. 184 ust. 1 i 2 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze - w związku z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2006r., I UK 321/05 przez przyjęcie, że: apelujący nie udowodnił, że pracował w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze w sytuacji, gdy zakład pracy wypłacał mu dodatek za pracę w warunkach szczególnych, zaś w świadectwie pracy z dnia 31 maja 2010r. wskazano, że pracował w takich warunkach, a nadto przez „odwrócenie” ciężaru dowodu, mimo iż ciężar dowodu w zakresie wykazania, że praca nie była wykonywana w warunkach szczególnych obciąża Zakład Ubezpieczeń Społecznych;

- art. 46 ust. 1 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przez przyjęcie, że przy wyliczaniu stażu 15 lat pracy w szczególnych warunkach należy pominąć okres zatrudnienia po 1 stycznia 1999r. w sytuacji, gdy z wykładni przepisów ustawy wynika, że art. 184 ustawy, jako lex prior, nie ma w niniejszej sprawie zastosowania.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę wyroku i uwzględnienie obu odwołań w całości.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył:

Apelacja ubezpieczonego nie jest zasadna.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny przyjmuje jako własne. Sąd pierwszej instancji nie dopuścił się uchybień w zakresie wykładni prawa materialnego oraz jego subsumcji.

Zawarty w przepisach przejściowych ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) przepis art. 184 dotyczy tych ubezpieczonych, urodzonych po 31 grudnia 1948 roku, którzy w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 roku) osiągnęli: 1/ okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (15 lat) wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia emerytury w wieku niższym, niż 65 lat w przypadku mężczyzn; 2/ okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (co najmniej 25 lat dla mężczyzn). Takim ubezpieczonym emerytura przysługuje w przypadku nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego. Zauważyć należy, że prawo do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze stanowi w systemie emerytalnym uprawnienie wyjątkowe, związane z ujemnym oddziaływaniem zdrowotnym warunków pracy na pracownika i to właśnie uzasadnia przyjęcie niższego wieku emerytalnego. Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) prawo do takiej emerytury nabywa pracownik, który wykonywał prace wymienione w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia. W myśl § 2 tego rozporządzenia, okresy pracy uzasadniające prawo do świadczenia emerytalnego to okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Okresy te potwierdza zakład pracy w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionym na podstawie posiadanej dokumentacji.

Sąd Okręgowy właściwie przywołując powyższe prawo materialnie uzasadnił, z jakich względów W. T. (1) nie odpowiada warunkom nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku. Wnioskodawca posiada wymagany staż ogólny (29 lat i 19 dni), nie przystąpił do OFE, jednak w dniu 1 stycznia 1999 roku nie posiadał 15 lat okresów zatrudnienia w warunkach szczególnych. Ubezpieczony od 7 grudnia 1971r. do 31 maja 2010r. pracował w (...) S.A. w Ł. (poprzednio (...)) w magazynach surowca i dodatków, początkowo jako robotnik magazynowy, a od 1 października 1977r. jako kierownik tych magazynów. Pracodawca nie wystawił W. T. (1) odpowiedniego świadectwa, co więcej, pismem z dnia 30 kwietnia 2013r. odmówił potwierdzenia wykonywania pracy w warunkach szczególnych, gdyż brak jest możliwości zakwalifikowania pracy wykonywanej przez wnioskodawcę, jako pracy w szczególnych warunkach, na gruncie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. oraz przepisów resortowych (k. 22). Jest to stanowisko słuszne, ponieważ w wykazie A, stanowiącym załącznik do przywołanego rozporządzenia w dziale IV - „W chemii”, pod poz. 40 wymienione zostały: prace magazynowe, załadunkowe, rozładunkowe, transport oraz konfekcjonowanie surowców, półproduktów i wyrobów gotowych - pylistych, toksycznych, żrących, parzących i wybuchowych. Tymczasem ubezpieczony pracował w magazynach surowca i dodatków do szycia, w których składowano przede wszystkim nici, wszywki, guziki i inne akcesoria. Były także tkaniny, do produkcji których używano impregnatów i innych środków chemicznych, jednakże nie ma podstaw do wnioskowania, iż tkaniny do szycia (głównie koszul męskich) stanowiły materiały toksyczne. Skoro wnioskodawca nie pracował na żadnym stanowisku wymienionym w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., to nie nabył prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Chybiony jest apelacyjny zarzut obrazu art. 228 § 2 k.p.c. przez niesprawdzenie, czy praca wykonywana przez W. T. (1) została wymieniona w zarządzeniu Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego nr 19 z dnia 26 sierpnia 1983r. oraz załączniku do zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987r. Odnosząc się do problematyki wykazów resortowych wskazać trzeba, że jurydycznie utrwalony jest pogląd, iż przepisy resortowe, o których traktuje § 1 ust. 2 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. nie stanowią źródła prawa w rozumieniu art. 87 Konstytucji RP, a określenie stanowisk w tych aktach ma znaczenie techniczne i nie jest rezultatem tworzenia, tylko stosowania prawa. Zarządzeniom resortowym przypisuje się charakter informacyjny, techniczno-porządkujący, uściślający. Mogą one więc być pomocne przy dokonywaniu wykładni oraz kwalifikacji stanowisk pracy określonych w załączniku do rozporządzenia (post. Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2012r., I UK 403/11, LEX nr 1214549, z dnia 14

lutego 2008r., I UK 313/07, niepubl., z dnia 26 maja 2011r., II UK 356/10, LEX nr 901608, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, III AUa 573/09, OSA Gdańsk 2010/1/5/139). Oznacza to, że wykonywanie pracy na stanowisku określonym w zarządzeniu resortowym, której nie wymieniono w wykazie A załącznika do rozporządzenia z 7 lutego 1983r., nie uprawnia do uzyskania emerytury na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Nadto W. T. (1), formułując zarzut obrazy art. 228 § 2 k.p.c., nie wskazał, który przepis zarządzenia resortowego nie został dostrzeżony przez Sąd Okręgowy w procesie stosowania prawa. Poza tym zauważyć trzeba, że przepis art. 228 § 2 k.p.c. nie dotyczy problematyki subsumcji, lecz możliwości ustalania stanu faktycznego z uwzględnieniem faktów znanych sądowi orzekającemu z jego działalności urzędowej. Przez pojęcie faktów znanych urzędowo rozumie się okoliczności faktyczne znane sądowi z jego działalności urzędowej, z którymi zetknął się on bezpośrednio przy dokonywaniu czynności procesowych (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1958r., III CR 462/58, OSNC 1962/1/6). Takie fakty powinny być przytoczone na rozprawie, aby dać możliwość wypowiedzenia się co do nich stronom. Fakty znane urzędowo mogą mieć wpływ na dokonanie lub niedokonanie określonej czynności procesowej, nigdy natomiast nie można przyznać im takiego znaczenia, aby na podstawie ich treści sąd mógł rozstrzygnąć merytorycznie o danym stosunku prawnym (zob. „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz” pod red. Andrzeja Marciniaka i Kazimierza Piaseckiego, tom I, wyd. 6 z 2014r., C.H.Beck). Nie jest zrozumiałe jaki fakt, dotyczący sytuacji W. T. (1), miał być Sądowi Okręgowemu z jego działalności urzędowej znany i jako taki niewymagający dowodu.

Należy mieć przy tym na uwadze, że w postępowaniu odwoławczym o prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach wszystkie obowiązki dowodowe w zakresie wykazania, że praca miała charakter pracy w warunkach szczególnych, obciążają osobę ubiegającą się o świadczenie. Oznacza to, że w sporze o emeryturę to nie organ rentowy ma obowiązek wykazania, że praca wykonywana przez ubezpieczonego nie była pracą w warunkach szczególnych, lecz wnioskodawca ma obowiązek udowodnić, że taki charakter praca miała (tak m.in. Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 21 marca 2013r., III AUa 1570/12, LEX nr 1298891). Także Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 lutego 2012r., II UK 144/11, stwierdził wprost, że w sprawie o emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach osoba zainteresowana świadczeniem ma wykazać fakty uzasadniające jej prawo - art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. (LEX nr 1135994). Fakt wykonywania pracy w warunkach szczególnych powinien być potwierdzony przede wszystkim świadectwem pracy wystawionym przez pracodawcę, zwłaszcza gdy zakład pracy istnieje i posiada stosowną dokumentację. W. T. (1) nie wylegitymował się takim świadectwem pracy. Natomiast twierdząc, że w świadectwie pracy z dnia 31 maja 2010r. wskazano, iż pracował w warunkach szczególnych, apelujący rozminął się z prawdą. W żadnym razie nie jest również uzasadniony zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. przez ustalenie, że ubezpieczony nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych uprawniającej do emerytury, skoro pracodawca wypłacał mu dodatek za pracę w warunkach szczególnych. Nie ma bowiem wątpliwości, że na gruncie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz przepisów rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983r. pobieranie dodatku za pracę w warunkach szkodliwych bądź uciążliwych dla zdrowia nie stanowi elementu kształtującego uprawnienia emerytalne (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 czerwca 2013r., II UK 370/12, LEX nr 1341272). Dodatki te wypłacano według kryteriów przyjętych w różnych branżach gospodarki lub gałęziach przemysłu, często na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, pracownikom zatrudnionym zarówno na stanowiskach wskazanych w załączniku do rozporządzenia z 7 lutego 1983r., jak i niewymienionych w tym rozporządzeniu, zaś o nabyciu prawa do emerytury nie decyduje pobieranie dodatku, lecz praca na stanowisku wymienionym w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. Ponieważ apelujący takiej pracy nie wykonywał, prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych nie nabył.

Odnosząc się do zarzutów naruszenia art. 29 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, skierowanych przeciwko rozstrzygnięciu dotyczącemu drugiej spornej decyzji, podkreślić trzeba przede wszystkim konieczność wykładania art. 46 ustawy zgodnie z celem i założeniami reformy systemu emerytalno-rentowego, wprowadzonej z dniem 1 stycznia 1999r. Przepis ten stanowi, że prawo do emerytury na warunkach określonych w art. 29, 32, 33 i 39 przysługuje również ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. a przed dniem 1 stycznia 1969r., jeżeli spełnią łącznie następujące warunki: 1/ nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa; 2/ warunku do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią

do dnia 31 grudnia 2008r. (w pierwotnym brzmieniu: do 31 grudnia 2006r.). Istotą reformy systemu emerytalno-rentowego było stworzenie systemu łączącego dotychczasowy powszechny i obowiązkowy filar repartycyjny z powszechnym i obowiązkowym filarem kapitałowym oraz filarem dobrowolnych ubezpieczeń dodatkowych. Tak radykalna zmiana nie mogła objąć wszystkich ubezpieczonych. Jako kryterium podziału ubezpieczonych przyjęto datę urodzenia, przewidując w Dziale II ustawy trzy odrębne reżimy prawne dla trzech grup wiekowych: 1/ dla urodzonych po 31 grudnia 1948r. (Rozdział 1), 2/ dla urodzonych przed 1 stycznia 1949r. (Rozdział 2), 3/ dla niektórych ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948r. a przed 1 stycznia 1969r. (Rozdział 3). W przypadku tej ostatniej grupy ustawodawca, w ramach „łagodnego wygaszania” uprawnień przewidział możliwość nabycia emerytury na zasadach dotychczasowych, jednakże tylko na podstawie uregulowań mających charakter wyjątkowy i przejściowy. Taki jest sens regulacji art. 46 ustawy. Jak trafnie wywiódł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 lutego 2009r., przepis ten ma charakter przejściowy w tym sensie, że dotyczy wąskiej grupy ubezpieczonych, gwarantując im prawo do tzw. emerytury wcześniejszej, mimo iż nie jest ono przewidziane w nowym systemie emerytalnym (I UK 243/08, Legalis nr 238942). Przepis ten zawiera dodatkowe kryteria kwalifikacyjne jednakowe dla wszystkich ubezpieczonych z wymienionej grupy wiekowej, nie niwecząc różnic wynikających z art. 29, 32, 33 i 39 ustawy, przede wszystkim w zakresie wymaganego wieku oraz stażu ubezpieczeniowego (także stażu pracy w warunkach szczególnych) dla kobiet i mężczyzn, co przy zakreślonych przepisem granicach wiekowych w większości przypadków wyklucza mężczyzn z grona osób, mogących skorzystać z wcześniejszego przejścia na emeryturę. Problemem tym judykatura zajmowała się wielokrotnie prezentując stanowisko, że zróżnicowanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn w przepisach, do których odsyła art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, nie stanowi dyskryminacji mężczyzn ze względu na płeć. Sąd Najwyższy (zob. wyroki: z dnia 6 lutego 2009r., I UK 243/08, Legalis nr 238942, z dnia 27 kwietnia 2009r., I UK 278/08, OSNP 2010 nr 23-24, poz. 295, z dnia 29 września 2009r., I UK 149/09, LEX nr 536850, z dnia 8 października 2010r., II UK 103/10, OSNP 2012 nr 102, poz. 22 z głosem aprobującą L.Mitrusa, OSP 2012 nr 7-8, poz. 69) wyraził pogląd, że zróżnicowanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn w tych przepisach nie stanowi dyskryminacji mężczyzn ze względu na płeć. Powołując się na przyjęte w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego rozumienie zasady równości - art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, sprowadzające się do nakazu jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej kategorii i oceniając regulację zawartą w art. 46 ustawy, Sąd Najwyższy stwierdził, że wspólną cechą istotną podmiotów, w które chodzi w tej normie, jest wiek, staż oraz fakt urodzenia po 1948r., a przed 1 stycznia 1969r. Natomiast odstępstwo od jednakowego oznaczenia wieku kobiet i mężczyzn, wynikające nie wprost z przepisu art. 46, lecz powiązanego z nim art. 29 ustawy, nie narusza zasady równości wobec prawa, gdyż pozostaje w związku z celem i treścią prawa do wcześniejszej emerytury. Prawodawca różnicując wiek emerytalny kobiet i mężczyzn dał wyraz zasadzie uprzywilejowania wyrównawczego kobiet, która ma w polskim systemie ubezpieczeń społecznych uzasadnienie historyczne, prawne oraz kulturowo-społeczne. Fakt odmiennego określenia wieku kobiet i mężczyzn w art. 29 ustawy nie stanowi zatem dyskryminacji, jest to rozwiązanie prawne powszechnie w praktyce akceptowane (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2007r., K 33/07, OTK-A 2007 nr 11, poz. 162), które nie pozostaje w sprzeczności z Konstytucją RP oraz art. 4 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 lit. a dyrektywy 79/7/EWG z dnia 19 grudnia 1978r. w sprawie stopniowego wprowadzania w życie zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz. UE L 6 z 1979r. s. 24).

Wątpliwości apelującego budzi wynikający z regulacji art. 46 w związku z art. 29 ustawy o emeryturach i rentach z FUS fakt, że ze względu na ograniczenie spełnienia wszystkich przesłanek do dnia 31 grudnia 2008r., zasadniczo z możliwości przejścia na emeryturę wcześniejszą skorzystać mogą tylko kobiety urodzone w przedziale czasowym określonym w art. 46. Do kwestii tej odniósł się wyczerpująco Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 czerwca 2011r., III UK 217/10, stwierdzając że uzależnienie w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 29 ustawy od spełnienia wszystkich warunków do dnia 31 grudnia 2008r., nie narusza zasady równości kobiet i mężczyzn w zakresie zabezpieczenia społecznego. P. wykładnia art. 46 ustawy nie może prowadzić do wniosku, że przepis ten znajdzie zastosowanie także do mężczyzn, którzy nie spełnili wszystkich warunków do uzyskania emerytury przewidzianych w art. 29 tej ustawy, a więc i warunku ukończenia wieku 60 lat najpóźniej do 31 grudnia 2008r. Taka sytuacja, że z uprawnienia wynikającego z tej regulacji skorzystać mogą tylko kobiety stanowi efekt przyjęcia zaaprobowanej w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego zasady uprzywilejowania wyrównawczego kobiet, jak też zasady, że nowy system emerytalno-rentowy przewiduje wprawdzie przejściowe utrzymanie przywilejów, dotyczących

możliwości nabycia prawa do emerytury wcześniejszej, ale co do zasady odnosi się to tylko do ubezpieczonych, którzy w dniu wejścia w życie ustawy (01.01.1999r.) osiągnęli, bez względu na płeć, wiek 50 lat, a więc urodzili się po 31 grudnia 1948r. Odstępstwo dotyczące osób, które urodziły się w latach 1949-1968 zostało obwarowane kolejnymi warunkami, w tym warunkiem spełnienia przesłanek do dnia 31 grudnia 2008r., co stanowi wyraz „stopniowego wygaszania dotychczasowych uprawnień z uwzględnieniem zasad łagodnej ewolucji” (LEX nr 950438). Sąd Apelacyjny w pełni zapatrywania te podziela. Zauważyć przy tym trzeba, że możliwość nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 46 w związku z art. 29 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie dotyczy wszystkich kobiet urodzonych w latach 1949-1968, lecz tylko kobiet urodzonych nie później, niż do 31 grudnia 1953r., co dodatkowo przemawia za realizacją koncepcji „łagodnego wygaszania” uprawnień oraz za uznaniem, że wiek i płeć nie stanowią w omawianych przepisach kryterium dyskryminującego, lecz tylko kryterium różnicujące.

Sumując, W. T. (1) nie nabył prawa do emerytury na podstawie art. 46 w związku art. 29 bądź art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, skoro do dnia 31 grudnia 2008r. nie osiągnął wieku 60 lat. Sąd Apelacyjny nie dopatruje się żadnych podstaw do kreowania uprawnień emerytalnych na gruncie przywołanych norm z tej przyczyny, że „przepis art. 46 w zaznaczonym zakresie obowiązuje od 21 lutego 2007r., zaś art. 184 w zaznaczonym zakresie obowiązuje od dnia wejścia w życie ustawy” co - jak sugeruje apelujący - oznacza relację *lex posterior derogat legi priori* i skutkuje możliwością doliczenia do dnia 31 grudnia 2008r. dodatkowych 10 lat przepracowanych w szczególnych warunkach oraz dodatkowych 10 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Skarżący proponuje konstrukcję *contra legem*. Przepisy art. 46 oraz art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nowelizowane były wielokrotnie i nie zachodzi pomiędzy nimi związek hybrydalny. Są to dwie odrębne regulacje, choć przepis art. 184 ustawy obejmuje również ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948r. Różnica pomiędzy art. 184 a art. 46 w związku z art. 32 powołanej ustawy polega na tym, że art. 184 dotyczy osób, które w dniu wejścia w życie ustawy legitymowały się wymaganym stażem ogólnym i szczególnym, ale nie osiągnęły jeszcze wieku emerytalnego, natomiast pozostałe dwa przepisy mają zastosowanie do tych ubezpieczonych, którzy wymagany staż ogólny bądź szczególny osiągnęli po wejściu ustawy w życie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012r., I UK 325/11, LEX nr 1125267). W. T. (1) nie legitymuje się jakimkolwiek stażem pracy w warunkach szczególnych w znaczeniu prawnie relewantnym, ani na dzień 1 stycznia 1999r., ani na datę późniejszą, a nadto nie ukończył 60 lat do dnia 31 grudnia 2008r., toteż nie spełnił przesłanek nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku na podstawie żadnej z omawianych regulacji.

Mając powyższe na względzie Sąd drugiej instancji bezzasadną apelację ubezpieczonego oddalił na podstawie art. 385 k.p.c.

Przewodnicząca: Sędziowie: